

BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG

ĐẤU TRANH CHỐNG CÁC HÀNH ĐỘNG XÚC PHẠM, XUYÊN TẠC, BÔI NHỌ LÃNH TỤ, LÃNH ĐẠO TRÊN MẠNG XÃ HỘI

THS. NGUYỄN HẢI LIÊN

Viện Tử điển học và Bách khoa thư Việt Nam

Tóm tắt: Mạng xã hội có nhiều lợi ích trong cuộc sống hiện tại. Bên cạnh đó, mạng xã hội tồn tại nhiều hạn chế. Các thế lực thù địch, phản động,... thường xuyên lợi dụng mạng xã hội để chống phá Đảng và Nhà nước ta. Trong đó, nhiều hành động xúc phạm, xuyên tạc, bôi nhọ lãnh tụ, lãnh đạo. Nhiều vụ việc được điều tra, làm rõ để lại cho chúng ta nhiều bài học kinh nghiệm. Từ đó, đưa ra những giải pháp cho tập thể và cá nhân trong việc đấu tranh chống các hành động xúc phạm, xuyên tạc, bôi nhọ lãnh tụ, lãnh đạo trên mạng xã hội.

Từ khóa: Mạng xã hội, bôi nhọ lãnh tụ, xúc phạm lãnh đạo.

Abstract: Social networks have many benefits in present life. Besides, they also have many limitations. Enemy and reactionary forces, etc. often take advantage of social networks to sabotage the Party and the State, as insulting, distorting, and defaming leaders. Many cases have been investigated and clarified, leaving us with many lessons. Therefrom, the solutions for

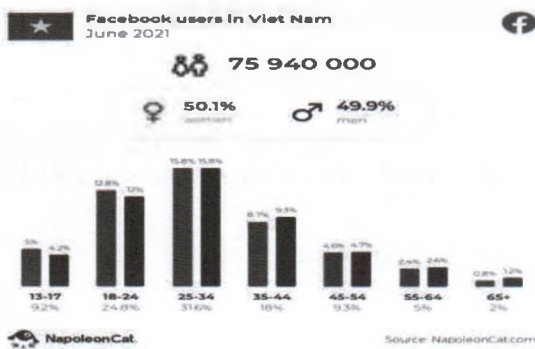
collectives and individuals have been proposed to fight against acts of insulting, distorting, and defaming leaders on social networks.

Keywords: Social networks, defaming leaders, insulting leaders.

Mạng xã hội: lợi ích, hạn chế

Mạng xã hội là hệ thống thông tin cung cấp cho cộng đồng người sử dụng các dịch vụ lưu trữ, cung cấp, sử dụng, tìm kiếm, chia sẻ và trao đổi thông tin, bao gồm: dịch vụ tạo trang thông tin điện tử cá nhân, diễn đàn (forum), trò chuyện (chat) trực tuyến, chia sẻ âm thanh, hình ảnh và các dịch vụ khác. Mạng xã hội có nhiều dạng thức và tính năng khác nhau, song đều ứng dụng nền tảng Internet, nội dung do người dùng tự sáng tạo, chia sẻ. [1]

Tại Việt Nam, các mạng xã hội lớn, phổ biến là: Facebook, Zalo, Youtube, Messenger, Instagram,... Facebook là mạng xã hội được nhiều người Việt dùng nhất hiện nay. Theo số liệu thống kê của NapoleonCat (công cụ đo lường các chỉ số mạng xã hội), tính tới tháng 6.2021, tổng số người dùng Facebook tại Việt Nam là gần 76 triệu người, chiếm hơn 70% dân số toàn quốc, tăng 31 triệu người dùng so với năm 2019 và vẫn dẫn đầu danh sách các mạng xã hội phổ biến tại Việt Nam (xem Biểu đồ 1). [2]

Biểu đồ 1. Facebook users in Viet Nam June 2021 (Người dùng Facebook tại Việt Nam tháng 6.2021); Nguồn: NapoleonCat.com

Việc sử dụng mạng xã hội trở nên phổ biến như vậy vì nó mang lại nhiều lợi ích. Người sử dụng mạng xã hội có thể bày tỏ ý kiến, quan điểm của mình về nhiều vấn đề trong xã hội, đặc biệt là với các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, các vấn đề trong xã hội. Mạng xã hội tác động đến việc mở rộng quyền tự do ngôn luận, gián tiếp thúc đẩy quyền tự do báo chí, cũng như một số quyền tự do dân chủ khác. Qua việc thực hiện chức năng chia sẻ thông tin, hình ảnh của những người trong danh sách bạn bè của mình, người đọc có thể tiếp cận được những thông tin, kiến thức bổ ích mà có khi bản thân không tự tìm kiếm được. Mạng xã hội góp phần cải thiện và nâng cao một số kỹ năng, như: ngoại ngữ, nấu

ăn, giao tiếp, tâm lý, thể dục thể thao,... để người sử dụng có thể xem tham khảo, tự học và có thể học bất kỳ ở đâu, bất kỳ lúc nào mà không cần đến lớp hay phải tốn học phí. Hoặc khi cần, nhiều người có thể nhờ bạn bè hỗ trợ thông tin, kỹ năng, cách xử lý các tình huống cụ thể. Trong một số trường hợp, một cá nhân có thể tạo ra được sự quan tâm đặc biệt của dư luận khi đưa một thông tin, hình ảnh nào đó trên trang mạng xã hội của mình và tạo ra một dòng chủ lưu thông tin (xu thế) trong một thời điểm nhất định (trend). Điều này có thể thúc đẩy công chúng (cả cộng đồng mạng lẫn người không tham gia mạng xã hội) cùng tham gia xử lý một vụ việc, một vấn đề nào đó (theo hướng tốt lẫn không tốt), đồng thời đưa người tạo ra trend đó trở nên nổi tiếng (cả góc độ tích cực lẫn tiêu cực) mà một số người có thể tận dụng tham gia nhiều hoạt động khác,...

Bên cạnh đó, mạng xã hội có nhiều hạn chế. Người dùng mạng xã hội dễ dàng tiếp cận những thông tin sai sự thật. Nạn tin giả (fake news) trên mạng xã hội rất nhiều. Vì nhiều lý do, thông tin giả được tạo ra một cách có chủ đích hoặc vô ý, được đưa đến những người đọc cả tin và chính họ góp phần phát tán thông tin đó lan rộng mạnh hơn, xa hơn, có thể gây ra những nguy hại cho nhiều người. Có khi, người tiếp nhận loại thông tin này nếu không thẩm định rõ ràng, không thận trọng, có thể bị ảnh hưởng dẫn đến hoang mang, dao động về nhận thức, tư tưởng. Người dùng dễ bị dẫn dắt, lôi kéo. Khi vướng vào một trend nào đó không tích cực, người dùng có thể bị dẫn dắt để có suy nghĩ và hành động sai trái, lệch chuẩn. Hoặc khi bị cảm xúc chi phối từ những luận điệu, thông tin không đúng, người ta cũng có thể có thái độ sai lệch về một vấn đề nào đó. Một số người hay “cả

tin” nên định ninh rằng “không có lửa thì sao có khói” nên tin những điều mình tiếp cận được và hành động theo sự tin tưởng đó. Ở mạng xã hội, tâm lý đám đông lấn khi thúc đẩy người bị “lạc vào” và không thoát ra được, dẫn đến có suy nghĩ và hành động theo đám đông kia mà không phải trường hợp nào cũng đúng đắn, tích cực. *Người dùng dễ dẫn đến việc say sưa các giá trị ảo.* Một số người dễ sa vào xu hướng “câu view”, “câu like” (luôn muốn có nhiều người xem, nhiều người bày tỏ thái độ yêu thích,...) và bất chấp mọi phương cách để tạo ra các thông tin, hình ảnh càng được nhiều lượt xem, nhiều like càng tốt, kể cả chấp nhận những hành động sai trái. Đôi khi, chỉ vì “những lời nói có cánh” trên mạng xã hội mà có người dường như xa rời đời sống thực, bỏ qua các giá trị thực tế (kiến thức, kỹ năng, các mối quan hệ thân tình, các giá trị mang tính chuẩn mực,...). *Thúc đẩy xu hướng bạo lực, chỉ trích.* Không ít người dùng mạng xã hội hiện nay thích công kích người khác hoặc cổ vũ sự công kích của người khác đối với cá nhân, tổ chức, thậm chí cả với Đảng và Nhà nước. Nhiều người khi viết trên mạng xã hội phải nói khác với chủ trương, đường lối chung thì mới được coi là “tiên bộ”, “tích cực”. Bên cạnh đó, một số người luôn có xu hướng thiếu trung thực trong đánh giá, nhận xét, lại hay làm người phán xét, luôn tự nhận mình là đúng đắn, còn ý kiến của người khác là sai trái,... dẫn đến trạng thái công kích nhau.

Lợi dụng mạng xã hội xúc phạm, xuyên tạc, bôi nhọ hình ảnh lãnh tụ, lãnh đạo

Việc sử dụng mạng xã hội để phát tán, tuyên truyền thông tin, tài liệu, vật phẩm và chia sẻ bài viết có nội dung xuyên tạc, bôi nhọ, xúc phạm, nói xấu lãnh tụ, lãnh đạo

Đảng, Nhà nước, cán bộ, công chức Nhà nước diễn ra ngày càng phức tạp. Nhiều vụ việc được điều tra, làm rõ.

Năm 2017, Nguyễn Hồng Nguyên sử dụng mạng xã hội Facebook với tên tài khoản “Nguyễn Hồng Nguyễn” (nickname “Bồ Công Anh”), Trương Đình Khang sử dụng mạng xã hội Facebook với tên tài khoản “Hồ Mai Chi” để giao lưu kết bạn. Chúng thường xuyên truy cập Internet để xem các bài viết, hình ảnh, video có các nội dung nói xấu, bôi nhọ lãnh đạo, cơ quan Đảng, Nhà nước; xúc phạm Chủ tịch Hồ Chí Minh. Sau đó, Nguyễn, Khang đã soạn thảo, đăng tải, chia sẻ các bài viết trên lên tài khoản Facebook cá nhân của mình. [3]

Ngày 27.9.2018, Tòa án nhân dân quận Thốt Nốt (thành phố Cần Thơ) tuyên phạt Bùi Mạnh Đồng (40 tuổi; ngụ quận Thốt Nốt) 2 năm 6 tháng tù về tội “Lợi dụng các quyền tự do dân chủ xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền, lợi ích hợp pháp của tổ chức cá nhân”. Từ năm 2017 đến ngày 5.7.2018, Đồng đã tải hình ảnh của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Chủ tịch Tôn Đức Thắng và các cán bộ lãnh đạo Đảng, Nhà nước về máy tính. Sau đó, Đồng chèn chữ vào những hình ảnh thành những bài viết với nội dung, lời lẽ xuyên tạc, vu khống, nói xấu nhằm bôi nhọ Đảng Cộng sản Việt Nam, Nhà nước Việt Nam; xúc phạm Chủ tịch Hồ Chí Minh, Chủ tịch Tôn Đức Thắng và các lãnh đạo Đảng và Nhà nước. [4]

Tháng 3.2019, một đảng viên là Phó Viện trưởng một Viện thuộc Ủy ban nhân dân thành phố Đà Nẵng đã viết, đăng tin, bài sai sự thật, không đúng với quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà

nước trên mạng xã hội (Facebook) và bị Ban Thường vụ Thành ủy Đà Nẵng thi hành kỷ luật bằng hình thức khai trừ khỏi Đảng. Trước đó 1 năm, Ủy ban Kiểm tra Thành ủy Đà Nẵng cũng đã thi hành kỷ luật bằng hình thức cảnh cáo đối với đảng viên này cùng với nội dung như trên. [5]

Tháng 5.2019, ông Lê Hữu Thuận, Phó Bí thư Chi bộ, Trưởng Khoa Lý luận Mác - Lê nin, Tư tưởng Hồ Chí Minh của Trường Chính trị Trần Phú, bị kỷ luật cách chức vì có hành vi sử dụng mạng xã hội đăng tin sai sự thật, xúc phạm lãnh đạo Đảng, Nhà nước. Trang cá nhân của đảng viên này có bài thông tin không chính xác về sức khỏe của lãnh đạo Đảng, Nhà nước; nhiều bình luận xuyên tạc sự thật với những từ ngữ thiếu văn hóa, xúc phạm đến lãnh đạo Đảng, Nhà nước, làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến danh dự bản thân, uy tín của tổ chức Đảng và nhà trường, gây bức xúc trong cán bộ, đảng viên và dư luận xã hội. [6]

Ngày 7.4.2022, sau 5 ngày nghị án, Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Trị tuyên án đối với các bị cáo trong vụ “nói xấu”, “bôi nhọ” lãnh đạo tỉnh Quảng Trị, gồm: Lê Anh Dũng (56 tuổi; ngụ tại thành phố Hồ Chí Minh; nghề nghiệp kinh doanh), Phan Bùi Bảo Thi (50 tuổi, ngụ tại thành phố Đà Nẵng; nghề nghiệp nguyên nhà báo) và Nguyễn Huy (44 tuổi, ngụ tỉnh Quảng Trị; cán bộ Công an tỉnh Quảng Trị). Ba bị cáo bị truy tố về tội “Lợi dụng quyền tự do dân chủ xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của các cá nhân”. Do bức xúc cá nhân và nhận thức sai lệch về chống tiêu cực, từ tháng 4.2020 đến tháng 2.2021, các đối tượng đã thu thập thông tin tài liệu, biên tập, đăng tải nhiều bài viết có nội dung không đúng sự thật, xuyên tạc, xâm phạm uy tín, danh dự,

nhân phẩm của một số cá nhân lãnh đạo tỉnh Quảng Trị. Cáo trạng nêu rõ: “Hành vi nêu trên của Lê Anh Dũng, Phan Bùi Bảo Thi và Nguyễn Huy là nguy hiểm cho xã hội, đã trực tiếp xâm phạm đến lợi ích hợp pháp của cá nhân bị phản ánh; ảnh hưởng đến tình hình trật tự trị an trên địa bàn, cần phải được xử lý nghiêm minh bằng pháp luật để răn đe giáo dục và phòng ngừa chung”. [7]

Từ những vụ việc trên, có thể khái quát việc xuyên tạc, bôi nhọ lãnh tụ trên mạng xã hội trên một số phương diện sau:

Về chủ thể, một bộ phận quần chúng nhân dân và đảng viên. Người dân khi bức xúc về một số vấn đề với chính quyền có khi có xu hướng tìm đến các thông tin sai lệch để giải tỏa. Những thông tin liên quan đến hình ảnh lãnh tụ, lãnh đạo được quan tâm. Cán bộ đảng viên có xu hướng tương tự khi bất mãn với chính sách của cơ quan, tổ chức mình. Họ đăng tải thông tin theo hướng đề nghị, trình bày quan điểm, kêu gọi góp ý,... nhưng thực chất là bôi nhọ, nói xấu lãnh đạo.

Về nội dung, chúng thường xuyên tạc về tư cách đạo đức, lối sống; lập trường tư tưởng; vấn đề tham ô, tham nhũng. Theo đó, một số thông tin sai lệch về đời tư của Chủ tịch Hồ Chí Minh, các lãnh tụ của phong trào cộng sản quốc tế, đời tư - lối sống của cán bộ lãnh đạo cấp Trung ương và địa phương được quan tâm. Họ cố gắng tìm kiếm thông tin để giải thích việc không được như mong muốn của mình bằng đời tư của lãnh đạo. Họ có xu hướng bôi mốt, xuyên tạc, nói xấu và kêu gọi sự ủng hộ của người khác.

Về cách thức, chúng cắt ghép hình ảnh, video, tin nhắn, cuộc hội thoại,... rồi tung

lên mạng tạo tính khách quan được lợi dụng nhiều nhất. Người dùng mạng xã hội thấy hình ảnh là thật, số điện thoại, email,... đúng là của lãnh đạo tin đó là sự thật nên vô tư chia sẻ, bình luận, bộc lộ cảm xúc,... Vô hình chung, họ trở thành đồng phạm cho hành vi sai trái.

Về hệ quả, làm suy giảm lòng tin vào cá nhân lãnh đạo, từ đó suy giảm lòng tin vào chế độ; thiếu tôn trọng lãnh đạo dẫn đến việc không đồng thuận trong chủ trương và hành động thực hiện các quyết định hành chính; thái độ chống đối, gây hấn trong xã hội và công tác; mất đoàn kết trong xã hội, tổ chức,...

Giải pháp đấu tranh chống các hành động xúc phạm, xuyên tạc, bôi nhọ lãnh tụ, lãnh đạo trên mạng xã hội

Một là, nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên trong sử dụng mạng xã hội, tránh bị lôi kéo, sa đà vào các thông tin xuyên tạc, bôi xấu lãnh tụ, lãnh đạo; góp phần tuyên truyền, nâng cao uy tín, hình ảnh tốt đẹp của lãnh tụ, lãnh đạo Đảng, Nhà nước.

Cán bộ, đảng viên cần tìm hiểu và nghiêm túc thực hiện các quy định hiện hành của Đảng, Nhà nước, các cơ quan chức năng và cơ quan, đơn vị mình đang công tác khi tham gia mạng xã hội. Cụ thể:

Quy định 102-QĐ/TW ngày 15.11.2017 của Bộ Chính trị về “Xử lý kỷ luật đảng viên vi phạm” đã nêu cụ thể một số hành vi vi phạm kỷ luật liên quan đến mạng xã hội. Đó là: “Lợi dụng và sử dụng các phương tiện thông tin, truyền thông, mạng xã hội để nói xấu, bôi nhọ, hạ thấp uy tín, vai trò lãnh đạo của Đảng” (điểm g, mục 3 Điều 7); “Trả lời phỏng vấn, cho đăng tải tin, bài trên các phương tiện thông tin đại chúng, mạng xã hội có nội dung sai sự thật, mang

tính kích động, gây hoang mang hoặc quy kết về tội danh, mức án trước khi xét xử” (điểm e, mục 2 Điều 10). Hình thức kỷ luật cao nhất đối với các vi phạm này là khai trừ ra khỏi Đảng. Việc thực hiện cần nghiêm minh, nghiêm khắc tạo kỷ luật trước hết trong Đảng sau là trong toàn dân.

Ngày 17.6.2021, Bộ Thông tin và Truyền thông có Quyết định 874/QĐ-BTTTT ban hành *Bộ Quy tắc ứng xử trên mạng xã hội*. Theo đó, người tham gia mạng xã hội không đăng tải những nội dung vi phạm pháp luật, các thông tin xúc phạm danh dự, nhân phẩm ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của các tổ chức, cá nhân khác; sử dụng ngôn ngữ phản cảm, vi phạm thuần phong mỹ tục; tung tin giả, tin sai sự thật;... Khuyến khích sử dụng mạng xã hội để tuyên truyền, quảng bá về đất nước - con người, văn hóa tốt đẹp của Việt Nam, chia sẻ thông tin tích cực, những tâm gương người tốt, việc tốt.

Quy định số 37-QĐ ngày 25.10.2021 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII về Những điều đảng viên không được làm đã nêu một số điều đảng viên không được làm liên quan đến mạng Internet và mạng xã hội: “Phản bác, phủ nhận, xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; không thực hiện trách nhiệm nêu gương; chủ nghĩa cá nhân, cơ hội, vụ lợi; “tư duy nhiệm kỳ”, đoàn kết xuôi chiều, dân chủ hình thức, thấy đúng không bảo vệ, thấy sai không đấu tranh; độc đoán, chuyên quyền, quan liêu, xa rời quần chúng” (Điều 3); “Cung cấp, để lộ, làm mất hoặc viết bài, đăng những thông tin, tài liệu bí mật của Đảng và Nhà nước hoặc những việc chưa được phép công bố; tàng trữ, tuyên truyền, tán phát hoặc xúi giục người khác tuyên truyền, tán phát thông tin, tài liệu dưới mọi

hình thức để truyền bá những thông tin, quan điểm trái với chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước” (Điều 4); “Viết bài hoặc cung cấp tài liệu cho người khác viết, nói, cho đăng tải tin, bài sai sự thật, không đăng tải ý kiến phản hồi, cải chính theo quy định. Sáng tác, sản xuất, tàng trữ, tán phát các tác phẩm, công trình văn học, nghệ thuật không lành mạnh, trái thuần phong mỹ tục Việt Nam, mang tính kích động gây ảnh hưởng xấu trong xã hội; tán phát bài viết, bài nói, phỏng vấn, hồi ký, phim, ảnh không đúng quy định” (Điều 5).

Khi tham gia mạng xã hội, đảng viên, công chức, viên chức cũng cần tích cực tuyên truyền những hình ảnh đẹp, thông tin tích cực về những đóng góp của lãnh tụ, lãnh đạo; tuyên truyền đóng góp của lãnh tụ, lãnh đạo, cán bộ, đảng viên và nhân dân vào kết quả phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh của ngành, địa phương, đất nước,... Đồng thời, xây dựng quan điểm, lập trường vững vàng; chung tay, góp sức nhận diện, phản bác, đấu tranh với các âm mưu, thủ đoạn và các luận điệu xuyên tạc, sai trái của các thế lực thù địch, phản động trên không gian mạng.

Cán bộ, đảng viên tránh bày tỏ quan điểm cá nhân, chia sẻ những thông tin chưa kiểm chứng, sai trái, độc hại, đi ngược lại chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, đặc biệt là thông tin về lãnh tụ, lãnh đạo. Mặt khác, không đưa ra những nhận xét, đánh giá thiếu khách quan, tiêu cực, thậm chí xuyên tạc, đả kích, đối với tổ chức và cá nhân các lãnh tụ, đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng và Nhà nước.

Hai là, tự lập các quy tắc ứng xử, đề cao việc tránh các hành động xúc phạm, xuyên tạc,

bôi nhọ lãnh tụ, lãnh đạo trên mạng xã hội.

Mỗi người bên cạnh áp dụng các quy tắc ứng xử khi sử dụng mạng xã hội theo nghề nghiệp và tổ chức mà mình tham gia, có thể tự lập các quy tắc phù hợp cho bản thân mình. Các quy tắc này nên hướng đến trách nhiệm của công dân đồng thời là trách nhiệm của một cán bộ, đảng viên phải tuân thủ các điều lệ, nội quy của tổ chức và cơ quan mà mình là thành viên. Điều này giúp cho cán bộ, đảng viên tránh những sai phạm khi tham gia mạng xã hội, đồng thời tránh được hành động xúc phạm, xuyên tạc, bôi nhọ lãnh tụ, lãnh đạo trên mạng xã hội. Một số lưu ý trong việc xây dựng các quy tắc của bản thân trong quá trình sử dụng mạng xã hội gồm:

Thứ nhất, điều mình nêu có lợi hay có hại cho ai. Bất kỳ điều gì mình đăng tải hay chia sẻ trên mạng xã hội phải luôn hướng tới có lợi hay có hại cho ai không, bằng một tinh thần, thái độ hết sức trung thực và khách quan. Điều lý tưởng sẽ là có lợi cho bản thân và cho nhiều người khác. Nếu có chi tiết hay yếu tố nào có thể gây hại cho ai đó thì cần nhắc có đăng tải hay không. Do đó, các thông tin có thể gây bất lợi cho cơ quan, tổ chức (kể cả điều đó đã được thông tin công khai) thì cũng nên thận trọng khi đăng tải lại. Đặc biệt là những thông tin liên quan đến tư cách đạo đức, đời tư của lãnh đạo, lãnh tụ.

Thứ hai, điều mình nêu có đúng không. Bất kỳ thông tin nào muốn đăng tải sau khi xác định yếu tố có lợi hay không thì bản thân phải kiểm chứng để bảo đảm rằng đó là thông tin chính xác. Do đó, không nên tùy tiện, dễ dãi trong việc chia sẻ, dẫn lại các thông tin từ các trang khác, nhất là những thông tin liên quan đến lãnh tụ, lãnh đạo mà chưa phối kiểm hoặc từ những

nguồn có thể bị mạo danh. Cần lưu ý rằng, với các kỹ thuật hiện tại, việc ngụy tạo các thông tin, hình ảnh hoặc tạo ra các nguồn giống như thật là khá dễ dàng, nên không vội tin ngay bất cứ điều gì mình đọc được.

Thứ ba, bảo đảm tính bảo mật. Điều này thể hiện rõ trách nhiệm của một cán bộ, đảng viên khi đăng tải các thông tin, hình ảnh có thể làm lộ, lọt các thông tin, tài liệu của cơ quan. Bên cạnh việc tuân thủ các quy định về bảo mật (như không đưa công khai các tài liệu có dấu “mật” các loại, các tài liệu lưu hành nội bộ), bản thân cán bộ, đảng viên phải luôn chú ý đến các thông tin tài liệu liên quan đến công việc cụ thể, đến cơ quan,... nhất là các thông tin đó có thể gây ảnh hưởng đến nhiều người khác.

Thứ tư, thúc đẩy những điều tích cực. Trách nhiệm của cán bộ, đảng viên phải là luôn thúc đẩy người sử dụng mạng xã hội và môi trường không gian mạng ngày càng lành mạnh hơn, tích cực hơn. Trong điều kiện cụ thể của mình, mỗi cán bộ, đảng viên cần phát huy vai trò tiên phong, gương mẫu, lan toả những thông tin tích cực. Đây

là giải pháp quan trọng, có ý nghĩa lâu dài. Nếu chưa tác động đủ để người đọc, người xem có hành động tích cực thì cũng nên tạo cho họ có nhận thức, tình cảm tốt đẹp.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Khoản 22 - Điều 3 - Nghị định 72/2013/NĐ-CP về quản lý, cung cấp, sử dụng dịch vụ Internet và thông tin trên mạng.
- [2] *Social media users in Vietnam 2021 (Người dùng mạng xã hội ở Việt Nam 2021)*, Nguồn: NapoleonCat.com.
- [3] <https://thanhnien.vn/xuc-pham-hinh-anh-danh-du-lanh-tu-lanh-dao-chu-facebook-bo-cong-anh-ho-mai-chi-bi-phat-tu-post790768.html>.
- [4] <https://cand.com.vn/Ban-tin-113/Phat-tu-doi-tuong-xuyen-tac-tung-tin-sai-su-that-tren-Facebook-i492691/>.
- [5] <https://nhadautu.vn/pho-vien-truong-vien-nghien-cuu-phat-trien-kt--xh-da-nang-bi-khai-tru-khoi-dang-vi-dang-tin-sai-su-that-d19948.html>.
- [6] <https://thanhnien.vn/truong-khoa-cua-truong-chinh-tri-ha-tinh-bi-ky-luat-vi-dua-tin-sai-tren-facebook-post853088.html>.
- [7] <https://nld.com.vn/phap-luat/tuyen-an-cac-bi-cau-noi-xau-boi-nho-lanh-dao-tinh-quang-tri-tren-mang-xa-hoi-20220407114957349.html>.